

Handelshögskolan
VID GÖTEBORGS UNIVERSITET

Företagsekonomiska institutionen

K2 - En lösning på problem eller problem vid lösning?

Kandidatuppsats

Externredovisning och företagsanalys
Vårterminen 2009

Handledare: Anna-Karin Pettersson
Jan Marton

Författare: Andreea Huh
Tony Berholt

FÖRORD

Vi vill tacka alla de som varit till ett stort stöd under vårt uppsatsskrivande. Ert stöd och era synpunkter har lett till en bättre uppsats.

Särskilt vill vi tacka våra handledare Anna-Karin Pettersson och Jan Marton.

Göteborg, juni 2009

Andreea Huh

Tony Berholt

SAMMANFATTNING

Examensarbete i företagsekonomi, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, Extern redovisning och Företagsanalys, Kandidatuppsats, VT 2009

Författare: Andreea Huh och Tony Berholt

Handledare: Anna-Karin Pettersson och Jan Marton

TITEL: K2 – EN LÖSNING PÅ PROBLEM ELLER PROBLEM VID LÖSNING?

Bakgrund och problem:

Bokföringsnämnden har tagit fram ett nytt regelverk, BFNAR 2008:1, kallat K2, som är ämnat att förenkla upprättandet av årsredovisningen för mindre företag samt medföra en mer rättvisande bild företag emellan. Detta genom att gå från flera principstyrda till ett regelstyrt regelverk. De nya reglerna kan på frivillig basis tillämpas från och med årsredovisningar upprättade över räkenskapsåret 2008. Gemensamma förenklanden för en varietet av mindre företag är en utmaning gällande avvägningen mellan hur likformig passformen skall vara kontra hur många som skall kunna passa in. Vi har undersökt detta förhållande mellan de 89 000 mindre aktieföretag som har en omsättning på 2-15 miljoner SEK och det nya regelverket K2.

Syfte:

Att genom en granskning av årsredovisningar ha undersökt passformen mellan mindre företag och K2, med avseende på inom K2 berörda poster och dess relation till det egna kapitalet.

Avgränsningar:

De företag som har undersökts är de företag som har lämnat in sin årsredovisning för 2008, vilka antagits vara representativa för vår målgrupp.

Metod:

Vi har identifierat poster som kan behöva justeras ned gentemot det egna kapitalet vid en övergång till det nya regelverket. En kvantitativ undersökning har utförts i två steg, först en grov uppskattning av antalet företag som kan ha sådana poster, och därefter en snävare undersökning av ett ur den denna grupp slumpmässigt urval av företag. För att säkerställa resultatet har vi slutligen utfört ett statistiskt test, där vi med 95-procents signifikans har fått ett intervall för antalet företag som ur vår belysta aspekt inte borde vilja tillämpa det nya regelverket. Denna gräns har vi dragit vid en tvingad nedjustering av det egna kapitalet om 20 % eller mer.

Resultat och slutsatser:

I det första steget av vår kvantitativa undersökning har vi identifierat 768 företag som utifrån vår ansats eventuellt inte är lämpade för K2. Resultatet av undersökningens andra steg var att så var fallet för 5,49 % av de slumpmässigt valda företagen, vilket uteslutande berodde på ett aktiverande av egenupparbetade immateriella tillgångar. Vidare hade 2,2 % av dessa redan gått över till K2. En statistisk testning på undersökningen till sin helhet har visat oss att av vår målgrupp om 89 000 företag borde 354–3 410 företag inte vilja tillämpa K2.

Förslag till fortsatt forskning:

När väl alla årsredovisningar för 2008 har lämnats in vore det intressant att se hur många som gått över till K2. Det vore även intressant att få veta huruvida de som upprättat årsredovisningarna upplevt sitt arbete som förenklat.

INNEHÅLL

1 INLEDNING	3
1.1 Problemdiskussion	3
1.2 Frågeställning	4
1.2 Syfte	4
1.3 Avgränsning	4
2 METOD	5
2.1 Val av metod	5
2.2 Val av objekt	5
2.3 Uppsatsens ansats	6
2.4 Datainsamling	6
2.4.1 Översiktlig empirisk studie	7
2.4.2 Snäv empirisk studie	8
2.4.3 Statistisk studie	8
2.5 Giltighetsanspråk	8
2.5.1 Validitet	8
2.5.2 Reliabilitet	9
2.6 Källkritik	9
3 REFERENSRAM	10
3.1 Varför nytt regelverk?	10
3.2 K2- projektet	10
3.3 Viktiga poster	11
3.3.1 Egenupparbetade immateriella tillgångar	11
3.3.2 Finansiell leasing	12
3.3.3 Uppskrivningar	12
3.3.4 Finansiella anläggningstillgångar	13
4 EMPIRISK STUDIE	14
4.1 Översiktlig studie	14
4.2 Snäv studie	15
4.3 Statistisk studie	16
4.3.1 Snäv studie	16
4.3.2 Översiktlig studie	17
4.3.3 Hela målgruppen	17

5 ANALYS.....	18
6 SLUTSATS	20
6.1 K2 – lösning på problem för de flesta företag	20
6.2 Förslag på vidare forskning	20
KÄLLFÖRTECKNING	21
BILAGA A	
Passform mellan K2 och 91 slumpmässigt valda företag.....	
BILAGA B	
Slumpmässigt urval i Excel	
BILAGA C	
Test av signifikansnivå	

1 INLEDNING

Redovisningen för mindre företag utsätts i dagsläget för förändringar som eftersträvar en enhetlig, lätthanterlig och lättförståelig redogörelse och som inte förbigår behoven av rättvisande bild. Regeringen har tillsatt en utredning, ”Enklare redovisning” SOU 2008:67, som lägger grunden för detta. Det hela ligger i linje med Regeringskansliets uttalande, genom ett pressmeddelande 4 dec 2006, att minska företagens administrativa kostnader gentemot statliga regelverk med 25 % till hösten 2010. Kompletterande till regeringen finns flera normgivande organ som har en del i redovisningens utformande; Bokföringsnämnden, Rådet för finansiell rapportering, Finansinspektionen och International Accounting Standards Board. För mindre företag är det främst Bokföringsnämnden, BFN, man vänder sig till för vägledning.

BFN har under flera år arbetat med att förenkla redovisningsreglerna för företagen. Detta arbete har bedrivits dels genom insatser i samband med förslag till ny lagstiftning, dels genom att förenkla reglerna i BFN:s allmänna råd. Behovet och intresset hos företagen av förenklingar är mycket stort. Nämndens uppfattning är att det arbete med förenklingar som bedrivits i flera år nu börjar få resultat bl.a. genom ny lagstiftning som innehåller förenklade redovisningsregler samt nämndens arbete med samlade regelverk för olika kategorier av företag. (Årsredovisning BFN 2008)

Ett av dessa samlade regelverken, BFNAR 2008:1, kallat K2, som blev tillämpligt av vad som i ÅRL 1 kap 3.5 anses vara ett mindre företag, och samtidigt inte är ett moderföretag i en större koncern, för första gången vid upprättande av årsredovisning för räkenskapsåret 2008. K2 är frivilligt att tillämpa. Till det 74 sidor långa regelverket finns en vägledning på dryga 220 sidor, med en samling exempel, skriven i syfte att vara enkel att förstå. Regelverket ska tillämpas till sin helhet och anses uppfylla de krav som ställs enligt ÅRL om rättvisande bild och god redovisningssed. (BFNAR 2008:1 3.2)

Arbetet med K2 är en del i ett större arbete med att ta fram samlade regelverk för fyra olika kategorier av företag, K1, K2, K3 och K4 – beroende på företagets storlek och organisationsstruktur. Bokföringsnämnden har i stor utsträckning samverkat med Skatteverket med avsikten att uppnå en god synkronisering mellan redovisnings- och beskattningsreglerna. (Årsredovisning, BFN, 2008)

1.1 Problemdiskussion

Att förenkla redovisningen för de som klassificeras som små företag, cirka 90 % av de svenska företagen, är ingen enkel uppgift. Företag skiljer sig åt sinsemellan i många avseenden. Förslag ligger dessutom på att höja kriterierna för vad som utgör ett litet företag, så att istället hela cirka 97 % av företagen räknas som mindre företag. (Broberg 2009)

Den som tillämpar K2, ett exemplifierande och relativt förenklat sammanställt regelverk, anses ändå uppfylla Årsredovisningslagens krav på rättvisande bild och god redovisningssed. (BFNAR 2008:1 p.3.2) Vid tillämpandet för första gången skall dock, i enlighet med BFNAR 2008:1 kap. 21, ett antal i kapitlet listade justeringar göras, varav de flesta är elimineringar av poster med utgångspunkt i försiktighetsprincipen och vilka sker gentemot eget kapital.

K2-reglerna passar inte alla typer av företag som ligger inom den beskrivna kategorin, med tanke på de problem med det egna kapitalet som kan uppstå vid en eventuell övergång. K2 är en förenkling av det nuvarande regelverket, där vissa poster som är mer komplicerade att uppskatta kommer att behandlas annorlunda än tidigare, i syftet att underlätta upprättandet av årsredovisningen. Detta innebär i realiteten att vissa aktiverade utgifter som är svåra att be-

döma kommer att tas upp som kostnader istället, och detta kan ha en önskad effekt för de företag där sådana poster utgör en väsentlig del. De poster som kan vara problematiska vid en övergång diskuteras i avsnitt 3.3.

Vi kommer att undersöka passformen mellan BFNAR 2008:1 och de företag som regelverket är tänkt att omfatta, detta då med tanke på just tvingande justeringar gentemot eget kapital. Vi har gjort antagandet att de företag som regelverket främst ämnar förenkla redovisningen för är företag med en omsättning överstigande 2 miljoner SEK, då en viss uppnådd komplexitet rimligen redan bör ha uppnåtts för att en förenkling ska vara fördelaktig – men understigande 15 miljoner SEK då en omsättning på denna nivå motiverar en mer avancerad ekonomifunktion inom företaget, som då rimligen inte har lika stort behov av förenklade redovisningsregler. Vidare har vi dragit gränsen för vad som utgjort en bättre respektive sämre passform vid en tvingad nedjustering av eget kapital om 20 %, där en tvingad nedjustering överstigande 20 % då utgjort en sämre passform. Att gränsen dras vid just en femtedel är för att vi ansett det vara tillräckligt betydande för att företag skulle välja att avstå en övergång till det nya regelverket. Balansposter som skulle kunna orsaka en sådan nedjustering av det egna kapital har vi refererat till som problematiska poster.

1.2 Frågeställning

Skulle en väsentlig andel av de företag som K2 ämnar omfatta behöva justera ned en betydande andel av eget kapital vid en övergång till det nya regelverket?

1.2 Syfte

Att genom en granskning av årsredovisningar undersöka passformen mellan de mindre av mindre företag och K2, med avseende på inom K2 berörda balansposter och dess relation till företagens egna kapital. Detta ställt i relation till ovan formulerade frågeställning. Uppsatsen är ämnad för läsare insatta i ämnet redovisning och som är intresserade av hur K2 ställer sig i relation till mindre företag.

1.3 Avgränsning

Som det relativt nya regelverk K2 är medföljer en viss grad av skepticism och osäkerhet vid tillämpning. Det är ännu svårt att hitta ett flertal företag som applicerat de nya reglerna. Som avgränsning har årsredovisningar upprättade 2008 varit representativa för företagens situation och utgjort underlaget för identifierandet av tänkbara effekter som K2 skulle medföra. De företag som lämnat in sin årsredovisning vid vårt söktillfälle den 21 april har antagits vara representativa för målgruppen, vilket argumenterats för i avsnitt 2.2.

Ytterligare avgränsning har gjorts i det att vi delvis begränsat vår empiriska granskning till att i ett skede omfatta ett slumpmässigt urval av aktiebolag.

2 METOD

2.1 Val av metod

Vi har belyst syftet med och innebörden av det nya regelverket, för att därefter försökt utröna vilka balansposter som övergången till K2 kan påverka i betydelsefull mån. Detta följt av en översiktlig kvantitativ studie, baserat på sammanställda siffror från databasen Affärsdata, för samtliga 2 010 företag som vid vårt söktillfälle hade fått sin årsredovisning för 2008 registrerad i databasen. Vi har kunnat utesluta 1 242 av dessa företag som, sett ur vår undersökta aspekt, lämpade för det nya regelverket. Därefter har vi genomfört en mer snävt riktad kvantitativ studie, där vi slumpmässigt har valt ut 91 av de återstående 768 företagen och granskat de poster vi identifierat i avsnitt 3.3. De två kvantitativa undersökningarna har vid den statistiska studien kompletterat varandra och är snarast att se som två på varandra följande, och av varandra beroende, delmoment för studiens genomförande.

Företagens balansräkningar ser, med avseende på vikten av de olika poster som K2 påverkar, annorlunda ut beroende på vad det är för bransch de befinner sig i. Ett företag som arbetar mycket med forskning och utveckling kommer att få en annorlunda omfördelning gentemot eget kapital än ett tillverkningsföretag. De 2 010 företag vi har kunnat inkludera i vårt undersökande har antagits varit tillräckligt många för att, som argumenterats för i avsnitt 2.2, vara direkt representativa för hela vår målgrupp.

Som diskuterats i avsnitt 1.1 har vi gjort antagandet att de företag regelverket främst ämnar förenkla redovisningen för är företag med en omsättning på mellan 2-15 miljoner SEK. Vidare har vi dragit gränsen för vad som utgjort en bättre respektive sämre passform vid en tvingad nedjustering av eget kapital om 20 %, där en tvingad nedjustering överstigande 20 % då utgjort en sämre passform. Balansposter som skulle kunna orsaka en sådan nedjustering av det egna kapital har vi refererat till som problematiska poster.

2.2 Val av objekt

Vid en sökning i Affärsdata 12 april 2009 omfattade vår målgrupp cirka 89 000 aktiebolag och vi konstaterade att urval av data för studier varur konkreta slutsatser kunde härledas således var nödvändigt. Vi har gjort två urval, först i form av att endast granska årsredovisningar som registrerats i Affärsdata för 2008, vilket var fallet för 2 010 företag. Denna granskning visade att 768 av de 2 010 företagen behövde en närmare undersökning för att kunna nå fram till ett konkret svar på vår frågeställning. Vårt senare urval var slumpmässigt och gällde 91 av de 768 företagen, och för vilka en grundlig granskning av årsredovisningarna genomfördes.

Det är de ovan nämnda 2 010 företagen som vi har beaktat genom våra studier och låtit vara representativa för vår målgrupp – de 89 000 aktieföretag i Sverige vars omsättning ligger inom intervallet 2-15 miljoner SEK, med 1-50 antal anställda och med en balansomslutning på mellan 1-25 miljoner SEK. Dessa företag anser vi som argumenterat för i avsnitt 1.1 vara de företag det nya regelverket rimligen främst ämnar förenkla redovisningsreglerna för.

Vi bestämde oss för att begränsa undersökningen till de företag som hade lämnat in sin årsredovisning för 2008, dels för att begränsa antalet företag som utgör underlaget för den snäva undersökningen, och dels för att kunna notera vilka företag som faktiskt har gått över till de nya K2-reglerna, som enbart kan ha tillämpats från räkenskapsåret 2008. Det kan argumenteras att företag som lämnar in sin årsredovisning i ett tidigt skede har preferenser som skiljer

sig åt från genomsnittet, till exempel en tendens att höra till en bransch där normen skulle vara att lämna in sin årsredovisning senare än andra, ett större intresse för redovisning, eller en högre grad av anlåtande av revisionsbyråer som har sammanställt och skickat in årsredovisningen tidigare än vad som annars skulle ha varit fallet. Vi har antagit att de företag vi undersökt varit tillräckligt många för att med avseende på branschåtskillnad vara direkt representativa, tidpunkten för undersökningen till trots, för vår målgrupp omfattande vårt givna intervall av mindre företag med relativt låg omsättning. Vidare har vi antagit att andra urskiljande preferenser inte särskiljer de företag vi undersökt på ett betydande vis gentemot vad vi inom vår målgrupp valt att granska: passformen mellan företagens balansposter och det nya regelverket, med dess efterföljande effekt på det egna kapitalet. Vi har alltså sett det som en rimlig förenkling att se den granskade gruppen som direkt representativ för hela vår målgrupp.

Av de 2 010 företag som omfattades av den översiktliga studien har 768 urskiljts som potentiellt tvingade till en nedjustering av det egna kapitalet överstigande 20 %, se figur 1 i avsnitt 4.1, och det är på dessa företag som den snäva studien har utförts. För att urskilja 768 företag av de 2 010 som lämnat in sin årsredovisning har vi för samtliga 2 010 företag, genom en exportfunktion i Affärsdata, plockat med vissa poster som K2 kan påverka. Då exportfunktionen tillåter endast exporteringen av vissa sammanställda poster, har vi, som närmare redogjorts för i avsnitt 2.4.1, gjort en grov identifiering av poster som kan, men behöver ej, vara problematiska vid en övergång. Den övergripande undersökningens syfte var därmed inte att identifiera de av de 768 företagen som har balansposter att justera, utan att säkerställa att de resterande 2 010 minus 768, det vill säga 1 242, företagen inte har sådana poster. Alltså kan det, bland de 768 företag som identifierades i figur 1, avsnitt 4.1, finnas företag som vid en övergång kan stöta på problem, sett ur den aspekt som definierats i avsnitt 1.1, med det egna kapitalet. Då detta inte kan säkerställas, som nämnt tidigare, genom den översiktliga studien allena, så har vi slumpmässigt valt ut och granskat 91 företag, se bilaga B, av de 768 företagen.

För att konkret kunna besvara vår frågeställning behövdes en urskiljning av de poster som vi i avsnitt 3.3 identifierat som problematiska. På grund av att Affärsdatas exportfunktion inte tillåter detta på tillräckligt detaljerad nivå för ett direkt konstaterande, har vi undersökt årsredovisningarna för de 91 företagen ”manuellt” en och en. Vi har då sett över de enskilda poster som, i avsnitt 3.3, har identifierats. Resultatet av denna snäva undersökning har sammanställts i figur 2, avsnitt 4.2. Genom en kombinerad av dessa båda undersökningar, samt utifrån vår avgränsning, har vi genom statistisk testning, se bilaga C, kunnat uttala oss om hela vår målgrupp. Resultatet därav kan utläsas i figur 3, avsnitt 4.3.

2.3 Uppsatsens ansats

Vi har i avsnitt 3.3 härlett ett urval av balansposter att fokusera på där K2 medför stora förändringar. Endast balansräkningarna, med tillhörande noter, av årsredovisningarna har analyserats.

2.4 Datainsamling

Årsredovisningarna har hämtats från databasen Affärsdata den 21 april 2009 och har utgjort det analyserade materialet.

2.4.1 Översiktlig empirisk studie

Databas: Affärsdata

Datum: 21 april 2009

Antal träffar: 2 010 st.

Sökvariabler: aktiebolag, aktivt, årsbokslut 2008, 2-15 milj. oms. och 1-50 anställda eller aktiebolag, aktivt, årsbokslut 2008, 2-15 milj. oms. och 1-25 milj. balansoms.

Exporterad data: Organisationsnummer, Summa anläggningstillgångar, Maskiner och inventarier, Goodwill, Namn på företaget, SNI-kod och beskrivning.

I denna studie har vi velat få en helhetsbild av hur stora de poster vi i avsnitt 3.3 identifierat som problematiska är i relation till det egna kapitalet. Genom att ha subtraherat ”maskiner och inventarier” och ”goodwill” från ”summa anläggningstillgångar” fick vi ett mått härefter refererat till som ”resterande anläggningstillgångar”. Även om Goodwill inte är vanligt förekommande i mindre företag, så kan posten, även om sällan, finnas med, och det är den risken vi har velat undvika genom att ”klicka med” den ovan och därmed plocka bort posten direkt. Maskiner och inventarier samt goodwill är exkluderade då dessa poster inte påverkas av en övergång till K2-reglerna, emedan flera av de poster som är kvar kan behöva justeras ned. Affärsdatas exportfunktion tillåter endast exportering av vissa aggregerade poster ur balansräkningen. Därför kan inte alla de specifika poster som anses vara viktiga för undersökningen urskiljas direkt.

Anläggningstillgångar uppställt enligt ÅRL, bilaga 1, omfattar:

B. Anläggningstillgångar

I. Immateriella anläggningstillgångar

1. Balanserade utgifter för forsknings- och utvecklingsarbeten och liknande arbeten

2. Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter

3. Hyresrätter och liknande rättigheter

4. Goodwill

5. Förskott avseende immateriella anläggnings tillgångar

II. Materiella anläggningstillgångar

1. Byggnader och mark

2. Maskiner och andra tekniska anläggningar

3. Inventarier, verktyg och installationer

4. Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

III. Finansiella anläggningstillgångar

1. Andelar i koncernföretag

2. Fordringar hos koncernföretag

3. Andelar i intresseföretag

4. Fordringar hos intresseföretag

5. Andra långfristiga värdepappersinnehav

6. Lån till delägare och andra, till vilka delägare står i sådant förhållande som sägs i 21 kap. 1.§ 3, 4 eller 5 aktiebolagslagen (2005:551)

7. Andra långfristiga fordringar

I vårt mått ”resterande anläggningstillgångar” återstår därmed:

B. Anläggningstillgångar

I. Immateriella anläggningstillgångar

1. Balanserade utgifter för forsknings- och utvecklingsarbeten och liknande arbeten

2. Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter

3. Hyresrätter och liknande rättigheter

5. Förskott avseende immateriella anläggnings tillgångar

II. Materiella anläggningstillgångar

1. Byggnader och mark

4. Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

III. Finansiella anläggningstillgångar

1. Andelar i koncernföretag

2. Fordringar hos koncernföretag

3. Andelar i intresseföretag

4. Fordringar hos intresseföretag

5. Andra långfristiga värdepappersinnehav

6. Lån till delägare och andra, till vilka delägare står i sådant förhållande som sägs i 21kap.1.§ 3, 4 eller 5 aktiebolagslagen (2005:551)

7. Andra långfristiga fordringar

Målgruppen omfattar 89 000 företag, av dessa har 2 010 företag lagt ut sin årsredovisning för räkenskapsåret 2008, och det är dessa som har använts i undersökningen. En fördel, förutom aktualitet, med att ha hållit oss till de företag som har lämnat in årsredovisningen för 2008 är att senare, i den snäva studien, också kunna notera hur många av de då undersökta företagen som faktiskt har tillämpat K2-reglerna. Detta anger företagen i så fall i årsredovisningen, i enlighet med BFNAR 2008:1 p.19.1.

Efter det att vi sållat ut de 2 010 företagen har vi som nämnt ovan använt oss av en exportfunktion, från Affärsdata till Excel, för vidare granskning av ovan ”resterande anläggningstillgångar”. Resultatet har ställts upp i form av ett diagram, se figur 1 i avsnitt 4.1, som visar hur många av företagen som eventuellt skulle behöva justera ned balansposter motsvarande 20 % eller mer av det egna kapitalet. Underlaget vi har fått fram genom den översiktliga studien kan snarast betraktas som en översiktlig bild, som ger en uppfattning om relationen mellan ”resterande anläggningstillgångar” och det egna kapitalet.

2.4.2 Snäv empirisk studie

Vidare har vi utifrån de 768 företag som identifierats ovan slumpmässigt valt ut 91 företag. Dessa har genererats i Excel, se bilaga B, och blev således den undersökta gruppen i den snäva studien. För att mer precist kunnat utröna vilken andel de poster vi valt att fokusera på utgör från ”resterande anläggningstillgångar” har vi utgått från var företags inlämnade årsredovisning för räkenskapsåret 2008. Efter denna studie har vi ansamlat tillräckligt med data för att genom statistisk testning med hög signifikans kunna nå ett konkret svar på vår frågeställning om passformen mellan K2 och vår målgrupp med avseende på eget kapital och vid en övergång till K2. Resultatet av denna undersökning har sammanställts i figur 2, avsnitt 4.2.

2.4.3 Statistisk studie

För att kunna uttala oss om hela vår målgrupp har vi med 95 % signifikans statistiskt testat resultaten av vår snäva kvantitativa studie. Vår metod har varit vanlig urvalsprövning, se bilaga C, där populationen är ändlig och förekomsten av företag som inte kan övergå till BFNAR 2008:1 på grund av problem med eliminering av eget kapital betecknas X, vilken då är en hypergeometriskt fördelad slumpvariabel med tre parametrar;

n – urvalet π – procentuell förekomst av X N – antal företag i populationen.

I ett förlängt led har π multiplicerat med N sålunda gett oss det sökta antalet företag.

2.5 Giltighetsanspråk

En undersökning behöver, vare sig den är kvantitativ eller kvalitativ, hålla en viss akademisk standard gällande forskningsmetodiken, för att kunna presentera ett tillförlitligt och användbart resultat. För att utröna i vilket grad så varit fallet i denna undersökning har vi sett över validiteten och reliabiliteten.

2.5.1 Validitet

I en kvantitativ undersökning är validitet viktigt för att se hur bra datainsamlingen avspeglar syftet med undersökningen. En hög validitet tyder på att det man mäter är det som är relevant

i sammanhanget. Då en stor del av vår undersökning varit kvantitativ har vi eftersträvat en hög validitet.

Vårt källmaterial är hämtat med hänsyn till att fånga frågeställningen ur tre olika perspektiv; tidigare uppsatsskribenters, användarnas - företagen i allmänhet, samt normgivarnas - BFN. Det förstnämnda anser vi på ett sammanfattande och brukbart vis ger oss bra referenspunkter till hur vi själva som uppsatsskribenter förhåller oss till ämnet, medan de senare två ger oss, för vårt senare urval av poster att granska, en nödvändig heltäckande överblick. Genom att jämföra de poster vi identifierat som potentiellt problematiska med balansräkningar från företagens årsredovisningar anser vi oss på ett effektivt och tillförlitligt vis kunna ansamla ett bra utgångsläge för vår analys och även uppnå hög validitet.

I och med det att vårt urval har gjorts såpass tidigt under året föreligger en risk i att de 2 010 företag som lämnat in sin årsredovisning tidigare än andra inte har varit representativa för vår målgrupp. Detta i den mån att de skulle kunna varit överrepresenterade av företag med en viss typ av preferenser av betydelse ställt gentemot uppsatsens frågeställning. Huruvida så kan ha varit fallet och eventuella preferenser dessa företag skulle ha haft till skillnad från andra har diskuterats i avsnitt 2.2.

2.5.2 Reliabilitet

Reliabilitet är viktig gällande mätmetodens känslighet för slumpens inverkan. Begreppet avser att mätandet sker på ett tillförlitligt sätt.

Vår målgrupp har omfattat 89 000 företag och vi har sett en brist i vår reliabilitet i det att vår översiktliga sammanställning endast kunnat göras för 2 010 företag och med aggregerade mått, till skillnad från vår studie av de 91 slumpmässigt valda företag. Dock har vi ansett denna begränsning vara berättigad med hänsyn till avvägningen mellan nytta för frågeställningens besvarande och omfattning av vår undersökning.

2.6 Källkritik

Det finns viktiga aspekter att beakta när det gäller valet av källor, för att uppnå tillförlitlighet i både studierna och analysen. Vi har aktivt valt källor med hög aktualitet och som vi ansett haft en tydlig relevans för vårt syfte med uppsatsen.

Den statistiska studien har baserats på siffror vi hämtat från Affärsdata, och då var aktualitet den viktiga aspekten. K2 är också ett relativt nytt tillgrepp och i referensramen har vi använt oss av aktuella källor, bland annat i form av regelverket i sig samt nyligen utgiven litteratur. Vi har här främst sett till BFNAR 2008:1, med tillhörande vägledning, och vi har ansett att objektiviteten och tillförlitligheten var höga i detta sammanhang. Övriga källor, såsom uppsatser och böcker har en lägre objektivitet, beroende på vad författaren ville undersöka och åstadkomma med texten, men genom att vi har använt oss av flera sådana källor har vi ändå kunnat uppnå en relativt hög objektivitet på våra källor till sin helhet.

3 REFERENSRAM

3.1 Varför nytt regelverk?

Redovisningen utsätts för ständiga förändringar, men alla förändringar har samma utgångspunkt: årsredovisningar skall upprättas i enlighet med ÅRL 2 kap. 2 § och 3 § gällande god redovisningssed och rättvisande bild. Detta innebär att målet med att upprätta en årsredovisning är att ge de olika intressenterna, vare sig interna eller externa, en så verklig inblick i företaget som möjligt. Det är dock vanligt förekommande att företag, vid upprättande av årsredovisningar, ställs inför olika val när det gäller bedömningar av belopp för avskrivningar, värde på egenupparbetade immateriella tillgångar eller avsättningar, då det är svårt att få en exakt siffra som motsvarar verkligheten. Kring dessa uppskattningar finns det flertalet regleringar som anger på vilket sätt man får och inte får göra en sådan uppskattning, utifrån ett principreglerande perspektiv, vilket länge har varit det centrala inom externredovisningen. BFNAR 2008:1 har dock istället ett regelbaserat perspektiv, där rättvisande bild i varje enskild uppskattning får ta ett steg åt sidan jämte den rättvisande bilden företag emellan och värdet av att, för mindre företag, förenkla ett upprättande av en årsredovisning i enlighet med god redovisningssed.

Då redovisningen för mindre företag förändras mer och mer mot att uppnå en enhetlig, lätthanterlig och lättförståelig redogörelse samtidigt som den inte förbigår behoven av rättvisande bild företagen emellan, och just tidigare nämnda uppskattningar kan avvika ifrån det målet, så har BFN i samverkan med bland annat Skatteverket försökt hitta ett regelverk där sådana uppskattningar får ett närmast obetydligt utrymme. Från och med årsredovisningar upprättade för räkenskapsåret 2008 skulle företag kunna tillämpa de nya K2-reglerna, som är ämnade till att förenkla redovisningen för mindre företag och eliminera vissa poster som kräver både mycket kunskap inom redovisningen, samt en uppskattning av dessa poster. Samtidigt uppfylls kraven på god redovisningssed och rättvisande bild. (BFNAR 2008:1 p.3.2)

K2 lämpar sig främst, som nämnt tidigare, för de mindre av mindre företag, vars behov för uppskattningar inte är så omfattande. Däremot finns inte detta uttalat i själva regelverket, utan endast att den riktar sig till det som i ÅRL 1 kap. 3 § första stycket kategoriseras som mindre företag. Inom den avsedda målgruppen kan det dock finnas företag som har poster som är väsentligt stora, ska justeras ned gentemot eget kapital, och som i och med det kan göra övergången till K2 mindre önskvärd. Samtidigt kan K2 istället vara fördelaktig för företag med ett mindre komplicerat redovisningsbehov. De företagen kan då besparas både tid och pengar genom en övergång.

3.2 K2- projektet

Företag skiljer sig åt i många avseende, när det gäller storlek, verksamhet, och kompetens i redovisningsfrågor, och då kan det vara lämpligt att anpassa reglerna därefter. K2-reglerna är en anpassning främst med avseende på företagets storlek och redovisningens komplexitet.

Utvecklingen inom redovisningen har varit mycket snabb de senaste tio åren, och anledningen till det är att man strävar efter en för mindre företag enhetlig, lätthanterlig redovisning, både inom Sverige, men även internationellt. För att åstadkomma detta, har BFN löpande arbetat med att anpassa svenska och internationella regler och rekommendationer.

Nu arbetar nämnden med att ta fram samlade regelverk som tillsammans med reglerna för noterade företag kommer att avse fyra olika kategorier av företag: K1, K2, K3 och K4. Syftet med K-projektet är att anpassa redovisningen till företagets storlek, från K1, som är anpassad till enskilda näringsidkare, till K4, som omfattar företag som i sin koncernredovisning följer de internationella reglerna. Den andra kategorin, K2, som står i fokus för denna uppsats omfattar i första hand mindre aktiebolag och ekonomiska föreningar – enligt årsredovisningslagens definition av mindre respektive större företag, samt de enskilda näringsidkare, handelsbolag och ideella föreningar som inte vill eller kan tillhöra den första kategorin (Årsredovisning, BFN, 2008). Projektet startades redan 2004 och bedrevs då tillsammans med Skatteverket, för att redovisnings- och beskattningsreglerna skulle passa bättre ihop, men blev inte klar förrän juni 2008, då den fick namnet BFNAR 2008:1 Årsredovisning i mindre aktiebolag. Företag som passar in i denna kategori kan frivilligt tillämpa de nya reglerna från och med upprättandet av årsredovisning för räkenskapsåret 2008.

3.3 Viktiga poster

I detta avsnitt har vi, med hjälp av böcker, artiklar, uppsatser och en jämförelse mellan traditionellt och nytt regelverk, först identifierat de poster som kan vara problematiska vid en övergång till K2, och sedan beskrivit dessa poster. Drefeldt och Lundqvist gör i sin artikel "K2 – tillämpning och principer" en kort redogörelse över tillämpningseffekter vid en övergång till K2, där det bland annat nämns att finansiella instrument inte får värderas till verkligt värde, att all leasing i det nya regelverket hanteras som operationell leasing och att egenupparbetade immateriella tillgångar inte får aktiveras som tillgång. Sjöqvist och Stepanovych argumenterar i sin uppsats "Årsredovisning i mindre företag: Effekter vid tillämpning av K2" för att aktivering av egenupparbetade immateriella tillgångar är en av K2:s största begränsningar. Vidare har de i ett av deras fem undersökta företag uppmärksammat värdering av finansiella instrument till verkligt värde som en post som skulle behöva justeras. Dinsdale och Gustavsson framhäver i sin uppsats "BFN:s K2-projekt – Blir det någon skillnad i praktiken?" även de att den största skillnaden gällande balansräkningen är förändringen gällande aktiverandet av egenupparbetade immateriella tillgångar. Vägledningen BFNAR 2008:1 tar i en uppställning på sidan 96-97 bland annat upp egenupparbetade immateriella tillgångar, finansiell leasing, uppskrivningar och finansiella instrument värderade till verkligt värde som poster som ska justeras gentemot balanserat resultat. Det är dessa poster vi väljer att fortsatt ta hänsyn till i vår undersökning.

3.3.1 Egenupparbetade immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar kan vara förvärvade eller internt upparbetade inom företaget. Det senare är det som kommer att behandlas här, då det då är en post som ska justeras mot eget kapital. Enligt ÅRL 4 kap, 2 §, är egenupparbetade immateriella tillgångar definierade som:

4 kap. 2 § ÅRL Utgifter för forsknings- och utvecklingsarbeten och liknande arbeten som är av väsentligt värde för rörelsen under kommande år får tas upp som immateriell anläggningstillgång. Detsamma gäller utgifter för koncessioner, patent, licenser, varumärken, hyresrätter och liknande rättigheter och tillgångar samt ersättning som vid förvärv av rörelse överstiger det behållna värdet av de tillgångar som förvärvats och de skulder som övertagits (goodwill). Utgifter för företagsbildning, ökning av aktiekapitalet eller motsvarande eller för företagets förvaltning får inte tas upp som tillgång.

Egenupparbetade immateriella tillgångar är annorlunda behandlade i tidigare normer och regelverk jämfört med de nya K2-reglerna, och i och med det blir posten identifierad som en

problematisk sådan. Enligt ÅRL får vissa immateriella tillgångar tas upp i balansräkningen, och de anges ovan i ÅRL 4 kap 2 §, med undantag för utgifter för företagsbildning, ökning av aktiekapitalet eller motsvarande eller utgifter för företagets förvaltning. Lag (1999:1 112)

3.3.2 Finansiell leasing

Ett leasingavtal är definierat som följande enligt RR 6:99:

Ett leasingavtal är ett avtal enligt vilket en leasegivare på avtalade villkor under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar.

Utöver den allmänna definitionen av leasingavtal så står det även att ”*rekommendationen skiljer på finansiella och operationella leasingavtal*”, vilket utgör en väsentlig skillnad gentemot det som anges i de nya K2-reglerna, där man anger att all leasing ska hanteras som operationell. Därför blir finansiell leasing en post som ska justeras mot eget kapital.

Leasingavtal, skall, enligt K2-reglerna, alltså redovisas endast som operationell leasing (BFNAR 2008:1 p 22.2). Vid finansiell leasing är objektets värde uppförd som tillgång i balansräkningen, medan operationell leasing istället går via resultaträkningen i form av de leasingavgifter som erläggs. Vid justeringen från finansiell till operationell leasing kommer således tillgångens värde att behöva elimineras, vilket sker gentemot balanserat resultat, som i sin tur då innebär att det egna kapitalet minskar.

Värt att tillägga är att finansiell leasing förekommer ganska sällan i mindre företag. Trots att posten är ovanlig, är den fortfarande intressant för oss att inkludera, då den behandlas annorlunda i det nya regelverket och ett syfte med uppsatsen är just att identifiera sådana skillnader, samt deras eventuella påverkan.

3.3.3 Uppskrivningar

Uppskrivningar behandlas med försiktighet både i de traditionella regelverken och i det nya. Dock kan uppskrivningar enligt de traditionella reglerna göras enligt följande:

6 § Ett aktiebolags eller en ekonomisk förenings anläggningstillgångar som har ett tillförlitligt och bestående värde som väsentligt överstiger bokfört värde enligt 3 §, 4 § första stycket, 5 § första tredje styckena och 12 § får skrivas upp till högst detta värde.

K2-reglerna tar försiktigheten ytterligare ett steg vid bedömningen av uppskrivningar, då man inte får skriva upp andra tillgångar än byggnader och mark, och då endast upp till taxeringsvärdet. Om en uppskrivning av byggnader eller mark utöver taxeringsvärdet redan är gjord ska den dock inte justeras (BFNAR 2008:1 p. 21.5 b). Detta innebär att, vid en övergång, andra uppskrivningar än av byggnader och mark blir en post som ska justeras mot eget kapital (BFNAR 2008:1 p. 10.37–10.38). Istället ska sedvanlig årlig nedskrivningsprövning göras. Broberg (2009) menar att ett redovisat värde som överstiger 1,33 multiplicerat med taxeringsvärdet anses utgöra grund för nedskrivning. Eftersom en eventuell nedskrivning inte är ett för K2 specifikt problem och en redan befintlig uppskrivning av byggnader och mark inte ska justeras så har vi inte räknat med uppskrivningar av byggnader och mark i vår senare studie. Uppskrivningar behandlas alltså annorlunda i de olika regelverken, och detta medför ett problem för de företag som vill justera värdet på tillgångar genom en uppskrivning. I samband med försiktighetsprincipen, tillåter ÅRL att en uppskrivning görs, därmed kan problem uppstå vid en övergång till K2 om behov och skäl för uppskrivningar finns.

3.3.4 Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar skiljer sig åt mellan regelverken med avseende på de värderingsprinciper man använder sig av. Enligt de traditionella reglerna finns det möjlighet att ta upp finansiella tillgångar till marknadsvärde, även om detta överstiger anskaffningsvärdet:

14 a § Derivatinstrument och andra finansiella instrument får tas upp till sitt verkliga värde, om inte annat följer av 14 b §.

Det verkliga värdet skall bestämmas på grundval av instrumentets marknadsvärde.

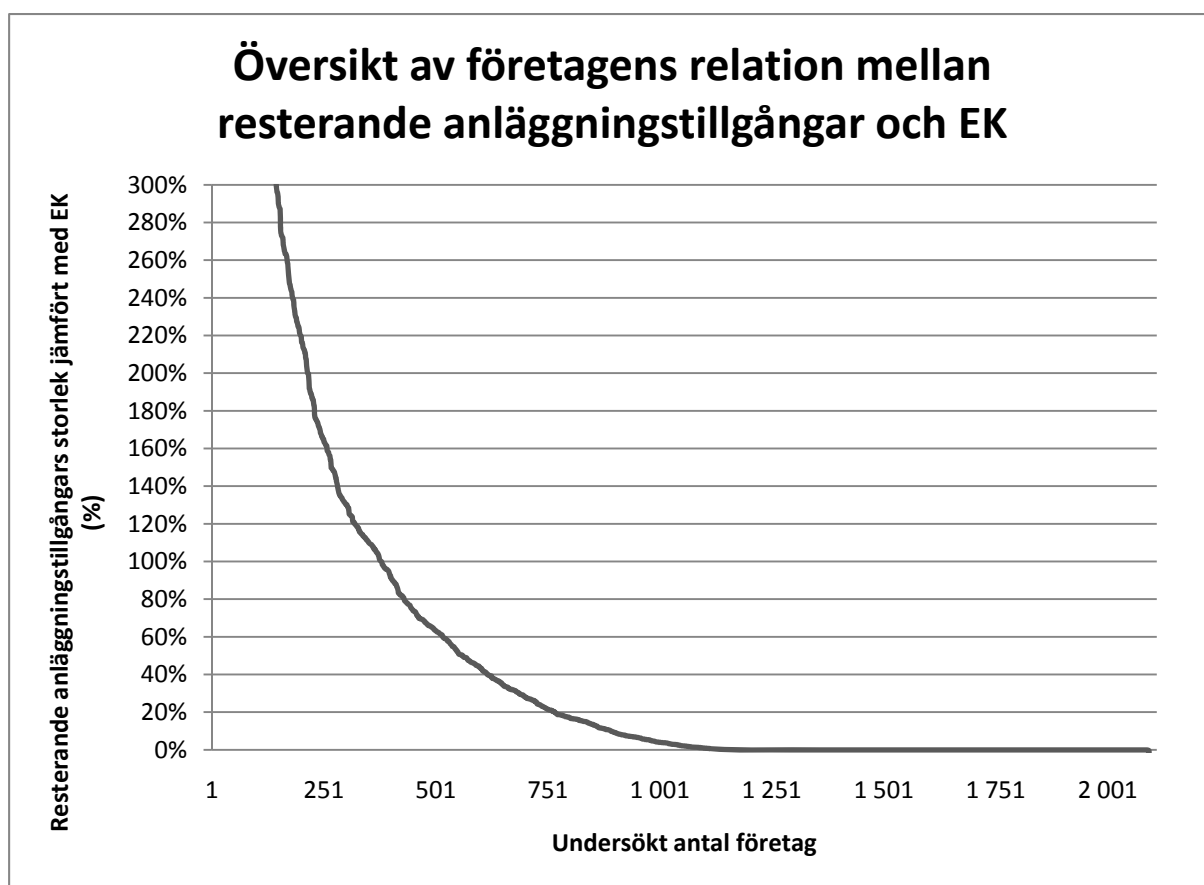
Detta kan redovisas på två olika sätt, beroende på vad det är för typ av finansiell tillgång, och påverkar motsvarande antingen resultat- eller balansräkningen, enligt ÅRL kap. 4, 14 d §.

Finansiella anläggningstillgångar värderas annorlunda i K2; möjligheten till att ta upp dessa till sitt verkliga värde uteblir, det är endast anskaffningsvärdet som får redovisas, och därmed kommer inte en eventuell uppgång i marknadsvärde synas vare sig i resultat- eller balansräkningen (BFNAR 2008: p.11.8). Däremot skall man, om marknadsvärdet understiger det verkliga värdet även nu göra en nedskrivning, som redovisas mot resultaträkningen.

4 EMPIRISK STUDIE

Den empiriska studien innehåller två undersökningar och en statistisk testning. Den ena undersökningen är en översiktlig studie genomförd på 2 010 företag, som har presenterats i form av ett diagram, figur 1, medan den andra utgörs av en snäv studie, genomförd på 91 slumpmässigt utvalda företag med fokus på de i föregående avsnitt identifierade poster och vars resultat kommer presenteras i figur 2. Den statistiska testningen av dessa båda undersökningarna kan utläsas i figur 3, avsnitt 4.3.

4.1 Översiktlig studie

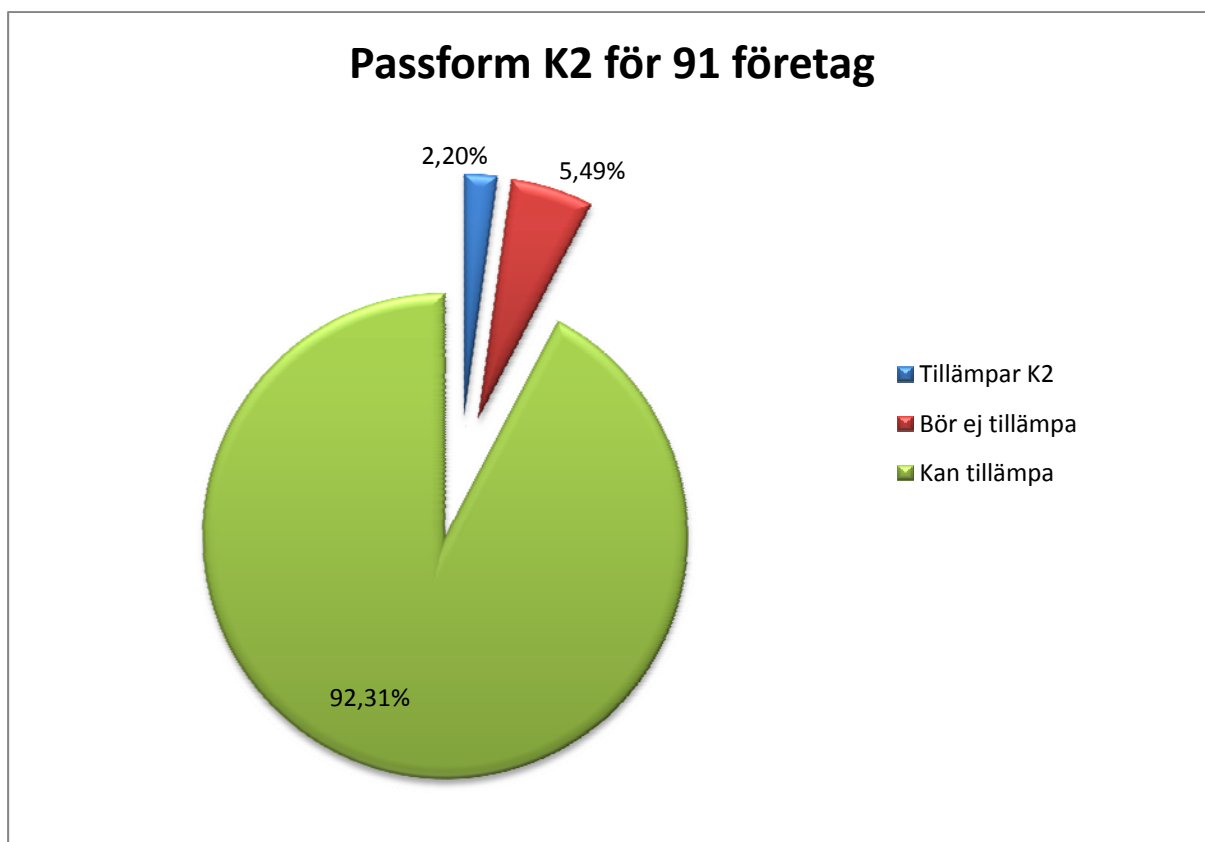

Figur 1: Översikt av företagens relation mellan resterande anläggningstillgångar och EK

Av de 2 010 företagen i studien har 768 företag, det vill säga 38 % av de företag som undersöktes, resterande anläggningstillgångar som utgör 20 % eller mer av det egna kapitalet. Detta innebär att ungefär en tredjedel av de undersökta företagen skulle kunna stöta på problem gällande det egna kapitalet vid en övergång till K2-reglerna. Detta är en generalisering, då det är svårt att bedöma i vilken grad de kommer tvingas justera ned poster gentemot eget kapital. Däremot säger den översiktliga studien att, medan en tredjedel av de undersökta företagen kan ha problem vid en övergång, så skulle två tredjedelar faktiskt kunna tillämpa K2 utan problem, sett ur vår belysta aspekt.

För att vidare kunna undersöka de 38 % som kan ha problem vid en övergång, har vi utfört den snäva studien där de problematiska posterna urskiljs från balansräkningen.

4.2 Snäv studie

Figur 2: Passform av K2 för 91 företag

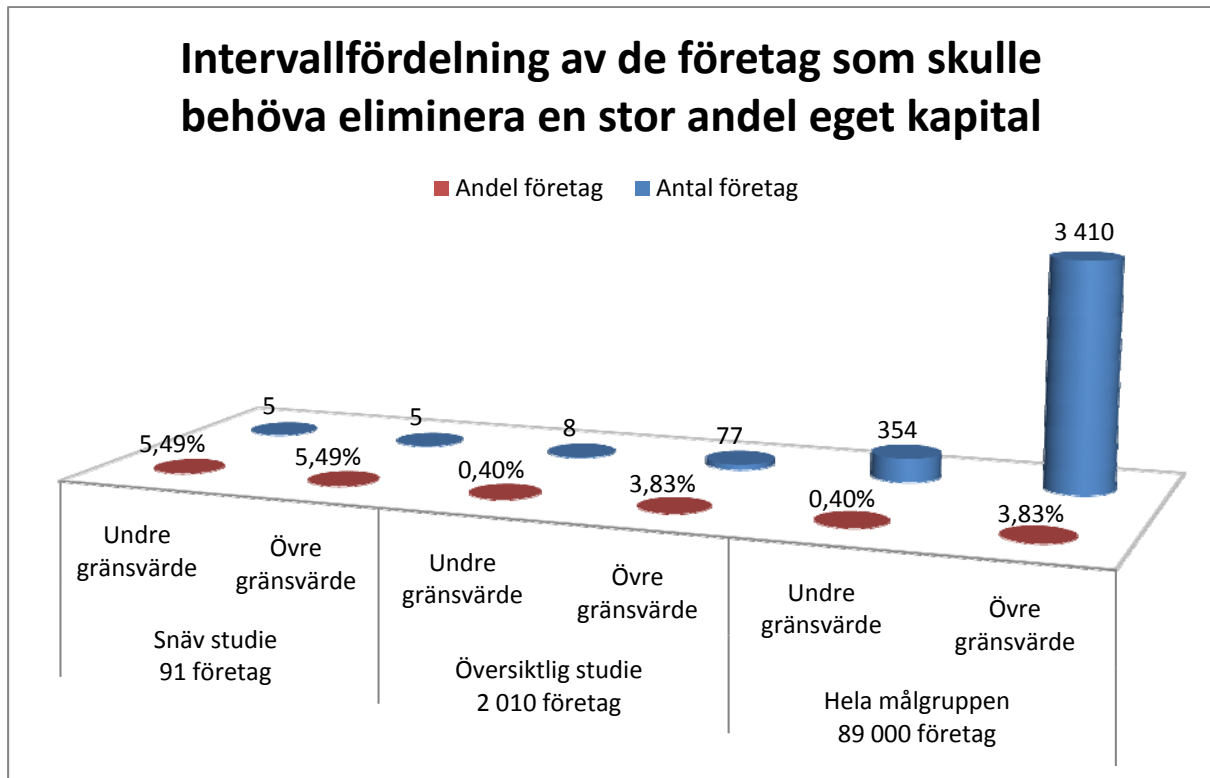
Många företag har bristande upplysningar i sina årsredovisningar. Vi har även märkt av skiljaktigheter i behandlande av vissa likartade poster, främst gällande klassificerande och upplysningar kring finansiella anläggningstillgångar.

I den snäva studien som har utförts har vi tittat på 91 företags årsredovisningar, utav de 768 som vi först identifierat ur målgruppen som potentiellt ej lämpade för K2. För att kunna exakt urskilja de poster som vi är intresserade av, har vi granskat dessa företags balansräkningar.

De poster som medför problem vid en övergång är främst egenupparbetade anläggningstillgångar. Av 91 företag befann sig 5,49 % i den situationen att balansposter som skulle behöva justeras översteg 20 % av det egna kapitalet, och det är de som, enligt figur 2, bör ej tillämpa K2. Detta till följd av att de hade satsat höga belopp på forskning och utveckling och aktiverat dessa under egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar, som skulle behövas justeras bort vid en övergång.

Samtliga företag som befinner sig under rubriken ”bör ej tillämpa” skulle behöva justera ned en betydande andel av det egna kapitalet, se bilaga A. Resterande 94,51 % skulle inte påverkas på ett sådant sätt. Dessutom hade 2,20 % redan börjat tillämpa BFNAR 2008:1.

4.3 Statistisk studie

Figur 3: Intervallfördelning av de företag som skulle behöva eliminera en stor andel eget kapital

För att kunna uttala oss om hela vår målgrupp har vi gjort en statistisk testning med 95 % signifikans, se bilaga C. Vår population är ändlig och förekomsten av företag med de egenskaper vi söker betecknades X , vilken då är en hypergeometrisk fördelad slumpvariabel med tre parametrar; n – urvalet, π – procentuell förekomst av X i vårt urval, och N – antal företag i populationen. I ett förlängt led gav oss π multiplicerat med N sålunda det sökta antalet företag inom hela vår målgrupp.

4.3.1 Snäv studie

Andelen X i vår snäva undersökning av 91 företag, om de 768 företagen, är

\Leftrightarrow

Medelfelet i denna skattning är

Ett intervall för andelen π med 95 % signifikans är

\Leftrightarrow

Multiplikering av intervallets gränsvärden med $N = 768$ gav oss ett intervall för totala antalet företag som vi i den snäva undersökningen kunde se kommer att få problem med det egna kapitalet vid en övergång till det nya regelverket. Det intervallet var:

$$8 < N * \pi < 77$$

4.3.2 Översiktlig studie

I vår övergripande undersökning av de 2 010 företag som hade lämnat in sin årsredovisning för 2008 fann vi att 1 242 företag inte skulle få problem med eliminering av eget kapital vid en övergång till BFNAR 2008:1. Genom en kombinerad av den snäva och övergripande undersökningen kan intervallet ovan tillämpas på de 2 010 företagen. Vi ville uppskatta antalet och andelen företag som inte kan tillämpa K2 för hela vår målgrupp. Totalt finns 89 000 företag och vi har undersökt 2 010 företag där, istället för våra tidigare 768 företag, som minst 8 företag och som mest 77 företag stöter på övergångsproblem med det egna kapitalet.

4.3.3 Hela målgruppen

För att få ett intervall för hela vår målgrupp har vi dividerat gränsvärdena med 2 010 och multiplicerat med 89 000. Detta utifrån det i avgränsningen nämnda antagandet att de företag vi hämtat hem årsredovisningar från är representativa för vår målgrupp. Vi fick då intervallet:

$$354 < \text{Antal företag med de sökta egenskaperna i målgruppen om 89 000 företag} < 3 410$$

5 ANALYS

Efter en sammanfattande beskrivning av de nya K2-reglerna har vi kommit fram till att de nya reglerna, om de tillämpas, kommer att ha en viss påverkan på företagens finansiella rapporter. En simplificering av nuvarande regelverk innebär således att vissa svårbedömda poster inte längre kommer att finnas med, utan, som nämnt tidigare i de andra styckena, så kommer de justeras bort mot det egna kapitalet. Hur många företag inom den målgrupp vi ansett att reglerna rimligen främst avser bör faktiskt tillämpa K2?

I den första, mer omfattande undersökningen, vars resultat sammanställdes i figur 1, har vi identifierat 768 företag utav de 2 010, som kan stöta på problem vid en övergång till K2, och detta för att de kan ha sådana poster som är problematiska. Alltså en tredjedel av de företag som ligger inom målgruppen kan få problem vid en övergång ur vår belysta aspekt. I det här skedet är det dock för tidigt för att kunna dra en giltig slutsats, men om man ska resonera kring resultatet av den första undersökningen, så är en tredjedel en avsevärt stor andel som möjligtvis inte bör tillämpa K2. I samband med att K2 är ett nytt regelverk, samt att företag kan uppfatta ett byte av redovisningssystem som besvärligt, om det dessutom finns en så pass stor andel som kan ha problem vid en eventuell övergång, kan det leda till att K2 inte kommer att tillämpas i en alltför stor utsträckning. Men huruvida det faktiskt är en tredjedel som inte bör tillämpa K2 har vidare undersökts i den andra kvantitativa studien.

Även om den första undersökningen antyder att en tredjedel av företagen kan stöta på problem vid en övergång till K2 så märkte vi i den snäva undersökningen att det är betydligt färre företag som faktiskt har sådana betydande poster. Till en början så är några av de utvalda posterna, som finansiell leasing och goodwill, ovanligt förekommande, och det i sig reducerar antalet företag som hamnar i en sådan situation. Samtidigt brukar inte heller de posterna vara speciellt stora, så även om de skulle finnas med och behöva justeras bort från det egna kapitalet, skulle inte det medföra några allvarigare problem. Däremot är forskning och utveckling den post som vi har identifierat som avgörande för en övergång till K2. Satsningar på forskning och utveckling brukar utgöras av väsentliga belopp, och det är en viss typ av företag som har sådana poster. Undersökningen stödjer det faktum att sådana företag inte bör tillämpa K2, medan andra typer av företag skulle kunna tillämpa de nya reglerna utan problem med betydande nedjustering av poster gentemot eget kapital.

I vår övergripande undersökning av de 2 010 företag som hade lämnat in sin årsredovisning för 2008 fann vi att 1 242 företag inte skulle få problem med eliminering av eget kapital vid en övergång till BFNAR 2008:1. Av de resterande 768 företagen valde vi i en snävare undersökning slumpmässigt ut 91 företag, varav 5 företag inte skulle kunna tillämpa BFNAR 2008:1.

Resultatet av den snäva undersökningen som visas i figur 2 säger oss att 5,49 % av de företag som undersöktes har väsentliga satsningar på forskning och utveckling och kommer således inte kunna tillämpa K2. 2,2 % av dem hade redan gått över till K2, och resterande 92,31 % skulle kunna gå över till K2 utan att stöta på några problem. Vi anser att egenupparbetade immateriella tillgångar kan vara den mest problematiska posten med avseende på dess, i normalfallet, storlek.

Vår statistiska studie ledde till att vi har hittat mellan 354 och 3 410 företag, av 89 000, som inte borde tillämpa K2, samt att resterande företag inte skulle ha problem vid en övergång, sett ur vår belysta aspekt.

Det finns ett antal andra faktorer företag kan ha i åtanke, förutom problematiska poster, vid en avvägning mellan att gå över till K2 eller fortsätta i samma linje. Det finns en viss skepticism mot nya regler, och i och med att K2 är frivilligt att tillämpa, kan företag avvakta med att gå över. På samma sätt, om nuvarande status lämpar sig väl för det nya regelverket kan det finnas framtidsplaner, till exempel en potentiell uppskrivning av en byggnad utöver taxeringsvärdet, som innebär andra mindre adekvata förutsättningar för en övergång.

6 SLUTSATS

6.1 K2 – lösning på problem för de flesta företag

Det finns ett fåtal företag som inte borde tillämpa K2, och det är främst sådana företag som satsar på forskning och utveckling. Enligt vår uppskattning ligger antalet sådana företag mellan 354 och 3 410 av de 89 000 som ligger storleksmässigt inom vårt undre egna definierade intervall av de mindre företagen.

Intressant att notera var också att det fanns ett fåtal företag som faktiskt redan hade gått över till K2, trots att reglerna är nya och det finns en viss skepsis mot att byta till och tillämpa nya redovisningsregler.

Även om vi, rent numeriskt, upptäckte runt 87 000 företag som skulle kunna tillämpa K2 utan att förlora en betydande del av det egna kapitalet, så kan man ändå fundera på hur många av dessa som faktiskt kommer att gå över till de nya reglerna, då det finns fler aspekter att ta i beaktande. Även de företag som har problematiska poster som är mindre betydande och skulle uppleva en mindre minskning av det egna kapitalet vid en övergång, kan vara motvilliga att övergå till nya regler.

Emellertid drar vi slutsatsen att de begränsningar som finns inte berör allt för många mindre företag, utan att detta ställt gentemot de förenklingar som det nya regelverket introducerar, till exempel gällande periodiseringar, värderingsregleringar eller schablonmässiga avskrivningar, således summerar upp till en positiv bild för de flesta mindre företag.

6.2 Förslag på vidare forskning

När väl alla årsredovisningar för 2008 har lämnats in vore det intressant att se hur många som gått över till K2. Det vore även intressant att få veta huruvida de som upprättat årsredovisningarna upplevt sitt arbete som förenklat.

KÄLLFÖRTECKNING

Böcker

Broberg Anette, (2009), *Bokslut & årsredovisning i mindre aktiebolag – K2*, Elanders AB, Vällingby.

Broberg Anette, (2008), *Nya redovisningsregler för aktiebolag*, 2:a uppl., Elanders AB, Vällingby.

Körner & Wahlgren, (2006), *Statistisk dataanalys*, 4:e uppl., Studentlitteratur, Lund

Lagar och förordningar

BFN:s Vägledning 2008:1, K2

BFNAR 2000:4, Leasingförordningar, <http://www.bfn.se/redovisning/RAD/bfnar00-4-grund.pdf>

Internet

Årsredovisning BFN 2008, <http://www.bfn.se/bfn/Arsredovisning08.pdf>

Regeringens pressmeddelande: Regelförenklingar ska ge företagen mer tid för jobb,
<http://regeringen.se/sb/d/8095/a/73525>

Affärsdata, <http://www.affarsdata.se>

Artiklar

Drefeldt och Lundqvist, (2008), *K2 – tillämpning och principer*, Balans, nr 8-9

Uppsatser

Sjöqvist och Stepanovych, (2008), *Årsredovisning i mindre företag: Effekter vid tillämpning av K2*

Dinsdale och Gustavsson, (2008), *BFN:s K2-projekt – Blir det någon skillnad i praktiken?*

BILAGA A

Passform mellan K2 och 91 slumpmässigt valda företag

(tkr)

Orgnr.	Egenupp. Imm. Anl.t.	Fin. Anl.t. b.v. – a.v.	Fin. Leas.	Uppskr. ej bygg/mark	EK	Orgnr.	Egenupp. Imm. Anl.t.	Fin. Anl.t. b.v. – a.v.	Fin. Leas.	Uppskr. ej bygg/mark	EK
5560789173	0	0	0	0	262	5563770675	0	0	0	0	517
5560962945	0	0	0	0	554	5563816783	0	0	0	0	112
5561362160	0	0	0	0	255	5563902534	0	0	0	0	195
5561374801	0	0	0	0	82	5564164464	0	0	0	0	616
5561482984	0	0	0	0	961	5564231081	0	0	0	0	247
5561513515	0	0	0	0	296	5564241908	0	0	0	0	1 443
5562214311	0	0	0	0	288	5564275484	0	0	0	0	1 907
5562232446	0	0	0	0	685	5564327574	0	0	0	0	250
5562615533	0	0	0	0	1 183	5564407921	0	0	0	0	3 905
5562637149	9 690 *	0	0	0	2 724	5566811757	0	0	0	0	397
5562752914	0	0	0	0	1 230	5564581501	0	0	0	0	1 092
5562842236	0	0	0	0	2 908	5564648102	0	0	0	0	458
5562894104	0	0	0	0	105	5564699030	0	0	0	0	720
5562918895	0	0	0	0	907	5564700366	0	0	0	0	347
5563021350	0	0	0	0	2 009	5564778032	0	0	0	0	60
5563083780	0	0	0	0	183	5565810925	0	0	0	0	306
5563365419	0	0	0	0	416	5564928769	0	0	0	0	1 964
5563375772	0	0	0	0	170	5564985421	0	0	0	0	480
5563663078	0	0	0	0	2 279	5565247037	0	0	0	0	347
5563755270	0	0	0	0	2 679	5565296489	0	0	0	0	124
5565346805	0	0	0	0	887	5565348793	0	0	0	0	121
5565387197	0	0	0	0	532	5560256025	0	0	0	0	1 279
5565397261	0	0	0	0	292	5565628665	0	0	0	0	829
5565415121	0	0	0	0	604	5565778254	0	0	0	0	1 140
5565417648	0	0	0	0	79	5565874954	0	0	0	0	236
5565467940	0	0	0	0	207	5565899274	0	0	0	0	1 165
5565477832	0	0	0	0	248	5566036439	0	0	0	0	112
5565502183	0	0	0	0	3 118	5566087929	0	0	0	0	60
5565513065	0	0	0	0	307	5566151980	0	0	0	0	993
5565585279	0	0	0	0	357	5566158472	897 *	0	0	0	385
5566202098	0	0	0	0	209	5566334859	Tillämpar K2				704
5566209143	0	0	0	0	135	5566362835	0	0	0	0	113
5566279021	0	0	0	0	1 025	5566371380	Tillämpar K2				233
5566379870	0	0	0	0	1 138	5566491527	1 453 *	0	0	0	274
5566381348	0	0	0	0	227	5566506233	0	0	0	0	108
5566463294	0	0	0	0	150	5566509336	0	0	0	0	491
5566627484	0	0	0	0	88	5566780713	1 437 *	0	0	0	39
5566639497	0	0	0	0	339	5565887147	113 *	0	0	0	178
5566677117	0	0	0	0	107	5566949110	0	0	0	0	371
5566729629	0	0	0	0	536	5566950274	0	0	0	0	498
5566973789	0	0	0	0	695	5567053482	0	0	0	0	2 835
5566994520	0	0	0	0	225	5567082382	0	0	0	0	233
5567095350	0	0	0	0	249	5567127831	0	0	0	0	139
5567154926	0	0	0	0	126	5567483820	0	0	0	0	100
5567175905	0	0	0	0	181	5567490775	0	0	0	0	190
5567197990	0	0	0	0	102						

* Forskning och utveckling

BILAGA B

Slumpmässigt urval i Excel

1. Sortera in de 768 företag varur ett slumpmässigt urval skall göras till Excel.
2. Skapa fyra kolumner där företagen numreras från 1 till 768 i kolumn 1. I den andra kolumnen så tilldelas cellerna för de 100 översta raderna formeln ”=RANDBETWEEN(1;768)”, vilken slumpar fram en siffra inom intervallet 1-768. Den tredje kolumnen innehåller respektive företags organisationsnummer. Slutligen anges sedan formeln ”=IFERROR(VLOOKUP(C1;\$A\$1:\$B\$768;2;FALSE);0)” i den fjärde kolumnen, vilken för varje värde i kolumn 3 letar efter motsvarande värde i kolumn 1 för att vid matchning återge det företagets organisationsnummer eller i annat fall värdet ”0”.
3. Sortera ut organisationsnumren för de rader som matchat. I vårt fall genererades en duplicering i slumpgenereringen nio gånger och kvar fick vi 91 unika träffar. Dessa utgör sedan vårt underlag för den snävare studien.

BILAGA C

Test av signifikansnivå

Utdrag ur Körner & Wahlgren (2006), Statistisk dataanalys, sid 305-307:

Om populationen är ändlig är X istället en hypergeometrisk fördelad slumpvariabel med de tre parametrarna n , π och N , där N betecknar antalet individer i populationen.

Antalet individer med den aktuella egenskapen i stickprovet är också en slumpvariabel. Den kan skrivas

$$P = X/n$$

P är alltså en linjär funktion av en hypergeometrisk fördelad slumpvariabel när populationen är ändlig. Med de räkneregler som gäller för väntevärden och varianser är det därför lätt att visa att

$$E(P) = \pi$$

$$\text{Var}(P) = \left[\pi * (1 - \pi) / n \right] * \left[N - n / N - 1 \right]$$

Uttrycket $\left[N - n / N - 1 \right]$ är en faktor, som korrigerar variansen med hänsyn till att dragningen sker utan återläggning från en ändlig population

/.../

Ofta är man också intresserad av att skatta antalet individer med egenskapen i populationen. Detta är ju omöjligt om populationen är oändlig! Totalantalet kan skrivas $N * \pi$. En naturlig väntevärdesriktig punktskattning är därför $N * P$, som har medelfelet

$$N * \sqrt{\frac{P*(1-P)}{n-1} * (1 - n/N)}$$

Konfidensintervallet för totalantalet $N * \pi$ blir

$$N * p \pm z * N * \sqrt{\frac{P*(1-P)}{n-1} * (1 - n/N)}$$

Vi får alltså konfidensintervallet för $N * \pi$ genom att de båda gränserna för konfidensintervallet för π multipliceras med N .